

'VERDERE VERDUURZAMING EN TRANSPARANTE VISSERIJ'

Voor de visserij op paling wordt 2011 een heel belangrijk jaar. Deze beroepsgroep zet een verdere verduurzaming in en transformeert naar nieuwe vormen, voorspelt Alex Koelewijn, voorzitter van Stichting DUPAN (Duurzame Palingsector Nederland). Deze Stichting heeft het Duurzaam Paling Fonds ingesteld. Een interview met Koelewijn over de laatste ontwikkelingen.

DOOR WENDY NOORDZIJ

Waarom is Stichting DUPAN opgericht?

"Het is zo dat de palingbestanden en de intrek van glasaal in de afgelopen jaren een dalende trend lieten zien. Hierover maakte de sector zich al langer ongerust, zelfs is het zo dat de Noord-Europese palingsector in 1996 al de noodklok luidde in Brussel. Ook in 2005 was er door de palingsector bij de overheid aandacht gevraagd voor de paling. Al die tijd gebeurde er weinig tot niks, heel veel jonge paling (glasaaal) werd verkocht naar het Verre Oosten. Op 11 juni 2007 hebben zowel de Europese Unie als de Verenigde Naties besloten om beschermende maatregelen voor de paling in te stellen."

Koelewijn vervolgt: "Voor de paling is het heel jammer dat hij niet een lief gezichtje heeft of leuke gekleurde veertjes dan zouden er allang diverse organisaties zijn die zouden opkomen voor het diertje. Dus is het aan belanghebbenden om zich in te zetten voor het behoud en herstel van de palingstand. Immers als niemand belang heeft bij het dier is er ook geen noodzaak om je ervoor in te zetten. Vandaar dat Stichting DUPAN geld ontvangt van de palingkwekers en de palinghandelaren. Zij hebben in 2010 ruim 150.000 euro bijgedragen. Let wel, dit is zonder enige financiële steun van de vissers en buiten het nieuwe Duurzaam Paling Fonds om. Daarmee zijn ook al enkele tienduizenden euro's opgehaald."

Vorig jaar is ook het Duurzaam Paling Fonds opgericht. Palinghandelaren die zich aansluiten, moeten een gebruikersovereenkomst tekenen. Dan mogen ze het blauwe logo van het fonds gebruiken. Is inmiddels iedere palinghandelaar in het bezit van dit logo?

"Bijna alle palingrokerijen hebben een gebruiks-overeenkomst voor het gebruik van het logo getekend. Het voeren van het logo maakt het palingproduct iets duurder. Iedereen die dat roept heeft in mijn opinie een heel kortzichtige gedachte. Het gaat immers om het belang van de paling en niet om de economische winst op de korte termijn. Geleidelijk merken wij als DUPAN dat steeds meer palingrokerijen het Duurzaam Paling Fonds-logo gaan voeren. Het zou misschien beter zijn als het nog sneller ging door een maatregel in te stellen dat alle paling onder het logo verkocht wordt. Het kiezen voor een palingproduct waar geen afdracht op plaatsvindt is iets goedkoper, maar dan heb je wel een palingproduct dat niet bijdraagt aan het herstel en instandhouding van de soort. Naast mijn functie als voorzitter bij Stichting DUPAN heb ik ook een palingbedrijf (red.: Spakenburg Paling B.V., bekend van paling.nl). Hier hebben wij per 1 november het Duurzaam Paling Fonds volledig ingevoerd. Mijn klanten zijn allemaal heel positief. Ze kunnen nu paling verkopen met een duidelijk en eerlijk verhaal en de PalingWIJZER uitdelen die de Stichting gratis beschikbaar stelt. Hierover komen alleen positieve reacties binnen. De wijzer helpt bij de bewustwording van de consument."

Dus is er nog altijd paling te koop waarbij geen afdracht aan het Duurzaam Paling Fonds van wordt gedaan?

"Ja, eigenlijk zou het beter zijn als de hele palingsector beslist dat er altijd een bijdrage moet zijn aan het Duurzaam Paling Fonds. Daarnaast is het zeer wenselijk dat ook de detailhandel haar verantwoording neemt en beslist om alleen paling te verkopen met het logo van het Duurzaam Pa-

ling Fonds. Dat is een stukje bewustwording. De eerste grote horecaleverancier (HANOS, - red.) heeft bewust gekozen voor het Duurzaam Paling Fonds. Daar zijn we erg blij mee.”

Hoe ziet de toekomst voor paling eruit?

“Doeke Faber zei het al zijn nieuwjaarsrede: de binnenvisserij en de visserij op paling staan op het punt van grote wijzigingen. Zij zullen transparanter moeten worden. Dus IJsselmeerpaling komt uit het IJsselmeer en niet ergens anders vandaan. We hebben vorig jaar in de Zembla-uitzending kunnen zien dat die garantie niet gegeven kan worden, doordat er enkele lieden zijn die het niet zo nauw nemen met regels en regelgeving en paling uit andere gebieden zomaar als IJsselmeerpaling op de markt brengen. Ook hierbij komt het geldelijk gewin om de hoek kijken boven het maatschappelijk belang. Dat moet veranderen! Duurzaamheid is volgens sommigen een modewoord. Of je het doet uit geloofsovertuiging of uit maatschappelijke verantwoordelijkheid: je hebt de plicht ervoor te zorgen dat de generaties na ons ook nog kunnen genieten van de echte Hollandse delicatessie paling. Dat kan alleen als we ons allemaal inzetten voor de verduurzaming, het bewust omgaan met de paling.” ■

Stichting DUPAN

Stichting DUPAN zet zich actief in voor herstel en instandhouding van de paling binnen Nederland. De Stichting wordt daarom als volwaardige gesprekspartner gezien door de overheid en gedragen door de Nederlandse palingsector. Aangesloten zijn de NEVEVI (Nederlandse Vereniging van VISKwekers) de CvB (Combinatie van Beroepsvisserij) en de NeVePaling (Nederlandse Vereniging van Palinghandelaren). Inmiddels heeft de PO IJsselmeer van de Visserbond verklaard akkoord te zijn met de afspraken die binnen DUPAN worden gemaakt. Koelewijn: “Alle beroepsmatige palingvisserij conformeren zich dus met de doelstellingen van de Stichting. Dat is al een geweldige winst voor de paling.” De voorzitter vervolgt: “We hebben een goed bestuur. De zetels zijn verbonden aan het voorzitterschap van dragende organisaties, dat wil zeggen dat we een bestuur hebben dat bestaat uit zeer terzake kundige personen. Een voordeel is dat we weten waar we over praten voor het totaaloverzicht hebben we secretaris Norbert Jeronimus, die niet uit de sector komt. Hij heeft een blanco kijk op de zaak en dat werkt heel verhelderend.”

‘Voor de paling is het heel jammer dat hij niet een lief gezichtje heeft of leuke gekleurde veertjes’

Alex Koelewijn

Duurzaam Paling Fonds

Het duurzaam Paling Fonds is ingesteld om geld in te zamelen voor hulp aan de paling. “Nederland is waterdicht, onze kust is zo waterdicht dat jonge paling (glasaal) Nederland niet in kan. Dat is juist belangrijk omdat paling zoetwater nodig heeft om op te groeien”, legt Koelewijn uit. “Als de paling eenmaal groot en volwassen is, kan deze er niet meer uit om dat er in Nederland ruim 15.000 onneembare hindernissen zijn. Zonder hulp redt de paling het niet. We moeten zorgen voor vrije trek routes voor de paling, maar zolang die er nog niet zijn, moeten we de paling helpen en duurzaam beheren. Dat kost geld, veel geld en daar gebruiken we het Duurzaam Paling Fonds voor.” Het uitzetten van jonge paling op plaatsen die moeilijk of niet toegankelijk zijn en het naar open zee helpen van volwassen palingen (schieraal) zijn naast gedegen wetenschappelijk onderzoek de hoofdpunten van de Stichting.